

Fővárosi Ítéltábla

Az ügy száma:	2.Kf.700.118/2022/4.
A felperes:	felperes (felperes címe)
A felperes képviselője:	felperesi jogi képviselő (felperest képviselő kamarai jogtanácsos, felperesi képviselő címe)
Az alperes:	alperes (alperes címe)
Az alperes képviselője:	alperest képviselő jogtanácsos
A per tárgya:	megbízási díj megfizetése iránt indított közzolgálati jogvita
A fellebbezést benyújtó fél:	alperes (8. sorszám alatt)
A fellebbezéssel támadott határozat:	Fővárosi Törvényszék 6.K.701.127/2022/7.

Í T É L E T

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 25.000 (huszonötezer) forint másodfokú perköltséget.

A fellebbezési illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I N D O K O L Á S

A fellebbezés alapjául szolgáló tényállás

[1] A felperes a peresített időszakban a szolgálati hely körzeti megbízottként teljesített szolgálatot. 2022. január 4. napján szolgálati panaszt terjesztett elő arra hivatkozással, hogy a körzeti megbízotti beosztásához nem tartozóan rendszeresen végzett a körzeti megbízotti működési körzetén kívül járőri, járőrvezetői, járőrparancsnoki és egyéb

feladatokat, melyek ellátásáért megbízási díj megfizetését kérte. Szolgálati panaszát előjáró részben elévülés, részben a kérelem megalapozatlansága miatt elutasította.

A felperes keresete, az alperes védirata

[2] A felperes keresetében kérte, hogy a bíróság kötelezze az alperest a 2019. január 1. napjától 2021. november 30. napjáig terjedő időszakra – 2020 októbere kivételével – bruttó 985.575 forint megbízási díj és késedelmi kamata megfizetésére. A megbízási díj mértékét az illetményalap 75%-ában határozta meg. Keresetét azzal indokolta, hogy a körzeti megbízotti szabályzatról szóló 26/2015. (XII. 9.) ORFK utasítás (a továbbiakban: KMB szabályzat) 21. pontja taxatív meghatározza, hogy mely esetekben lehet a körzeti megbízottat a működési körzetéből eseti jelleggel meghatározott szolgálati feladatra elvonni. Rámutatott: a körzeti megbízott járőrszolgálatba csak kivételesen osztható be, kizárólag a működési körzetében, járőrrel közösen. Következésképp a szabályzattal ellentétesen, azon túlterjeszkedve határozták meg feladatait. Keresete jogalapjaként a rendvédelmi feladatokat ellátó szervek hivatásos állományának szolgálati jogviszonyáról szóló 2015. évi XLII. törvény (továbbiakban: Hszt.) 71. § (1) bekezdés a) és c) pontjait és (5) bekezdését jelölte meg.

[3] Az alperes védiratában a kereset elutasítását kérte, vitatva a követelés jogalapját és összecszerűségét.

Az elsőfokú bíróság ítélete

[4] Az elsőfokú bíróság ítéletével kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 985.575 forint megbízási díjat és annak késedelmi kamatát. Ítéletét a Hszt. 2. § 25. pontjára, 71. § (1) bekezdés c) pontjára és (5)-(6) bekezdéseire, a KMB szabályzat 2., 21. és 24-25. pontjaira, valamint a Járőr- és Őrszolgálati Szabályzatról szóló 13/2017. (III. 24.) ORFK utasításban (a továbbiakban: Járőr szabályzat) 4-5., 22. és 23. pontjaira alapította. Indokolásában rögzítette, hogy a körzeti megbízotti feladatok és a járőrfeladatok ellátása elválik egymástól, még akkor is, ha egyes részfeladatok tekintetében átfedés van közöttük. Kiemelte: a munkakör kijelöli azoknak a feladatoknak a körét, amelyeket a hivatásos állomány tagja külön utasítás nélkül is általában végezni jogosult és köteles a jogviszonya fennállása alatt; ezt a munkaköréhez (beosztásához) igazodóan kell meghatározni és ezek nem fedhetnek le több beosztást vagy más beosztásba tartozó feladatokat. A munkáltató csak egy adott beosztáson belül határozhatja meg a munkaköri feladatokat, azokat korlátlanul – különösen a munkaköri leírásban, mint egyoldalú munkáltatói nyilatkozatban – nem bővítheti. Ennek megfelelően, ha a körzeti megbízott a KMB szabályzat 24. pontjától eltérően teljesít járőri feladatokat, az a beosztásától eltérő feladatellátást valósít meg, amely megalapozza a Hszt. 71. § (1) bekezdésének c) pontja szerinti megbízási díjra való jogosultságot, s ugyanez igaz az átkísérési és egyéb feladatokra, melyek mindegyike az eredeti beosztástól eltérő többletfeladat ellátást jelent. Megállapította továbbá, hogy a felperes munkaköri leírásában a

munkavégzés helyenként város – figyelemmel a körzeti megbízotti tevékenység lényegére – jogszerűtlenül lett megállapítva, így erre tekintettel nem találta alaptalannak a felperesi igényt, s rámutatott, ha a körzeti megbízott a működési körzetén kívül lát el feladatot, akkor az mindig a beosztástól eltérő feladatellátást jelent, és ezt nem rontja le az, hogy a munkáltató a munkaköri leírásban mit jelölt meg munkavégzési helyként.

[5] Az összecszerűség körében utalt a Hszt. 71. § (5) bekezdésében, a belügyminiszter irányítása alá tartozó rendvédelmi feladatokat ellátó szervek hivatásos szolgálati viszonyban álló tagjai illetményének és egyéb juttatásainak megállapításáról, valamint a folyósítás szabályairól szóló 33/2015. (VI. 16.) BM rendelet 10. § (2) bekezdésében, valamint a belügyminiszter irányítása alá tartozó rendvédelmi feladatokat ellátó szervek hivatásos állományát érintő személyügyi igazgatás rendjéről szóló 31/2015. (VI. 16.) BM rendelet 35. § (6) bekezdésében (a továbbiakban: 31/2015. (VI. 16.) BM rendelet) foglaltakra. Megállapította, hogy megbízási díj mértéke az illetményalap 50%-ától 200%-áig terjedően határozható meg; a mértéknek a vizsgálata során arra kell figyelemmel lenni, hogy a többletfeladatok milyen mennyiségben, milyen mértékben jelentkeztek a napi szolgálati feladatokhoz arányosítva; nagyságrendileg az egy hónapban jelentkező többletfeladatok mennyiségét kell vizsgálni, és azt a megbízás időtartamára átlagosítani kell. Összességében a felek által egyeztetett kimutatások szerint teljesített többletfeladatokkal arányban állónak találta a felperes által megjelölt megbízási díj mértékét.

A fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem

[6] Az elsőfokú ítélettel szemben az alperes terjesztett elő fellebbezést, melyben annak megváltoztatásával a kereset elutasítását kérte. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a tényállást felderítette, a megfelelő jogszabályokat alkalmazta, de azokból téves következtetést vont le; hivatkozott a Hszt. 71. § (1) bekezdés c) pontjának, (5) és (6) bekezdéseinek sérelmére. Nem vitatta azon megállapítást, hogy a körzeti megbízotti feladatok és a járőr feladatok elválnak egymástól és a munkáltató csak egy adott beosztáson belül határozhatja meg a munkaköri feladatokat, azonban továbbra is úgy vélte, hogy a felperes nem látott el a beosztásához nem tartozó többletfeladatokat. A KMB szabályzat 37. pontja szerint a körzeti megbízott szolgálatteljesítési idejének legalább 70 %-ában köteles a közterületi tevékenység ellátására, így a felperes által végzett járőri feladat (járőrszolgálat) a körzeti megbízotti tevékenységbe tartozó olyan közterületi alaptevékenység, mely nem minősül a kinevezéstől eltérő többletfeladatnak. Az elsőfokú bíróság nem vette figyelembe, hogy a rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet (a továbbiakban: Szolgálati szabályzat) alapján a járőr különböző típusú járőr szolgálati formát láthat el, ezért e szabályzatban, valamint a Járőr szabályzatban foglaltakra tekintettel önmagában a járőrszolgálat ellátására történő hivatkozás megbízási díj iránti igény alapjául nem szolgálhat, hiszen az több, a járőr által ellátandó feladatot is magában foglal. Továbbá a felperes egyik évben sem végzett 30 napot meghaladóan az eredeti beosztása mellett többletfeladatokat. Egyebekben kifejtette, hogy az általánosan követett gyakorlatnak megfelelően összecszerűségében a megbízási díj mértékét a rendvédelmi illetményalap 50%-ában tartja elfogadhatónak. A felperes által végzett többletfeladatok az általa teljesített szolgálatoknak és a felperes munkaidejének csekély részét tették ki, azok beosztásának megfelelő bonyolultságúak voltak.

[7] A felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását kérte. Érvelése szerint az alperesi álláspont nem egyeztethető össze a belügyminiszter irányítása alatt álló rendvédelmi feladatokat ellátó szerveknél a hivatásos szolgálati beosztásokról és a betöltésükhöz szükséges követelményekről szóló 30/2015. (VI. 16.) BM rendelettel, mely szerint a körzeti megbízott és a járőr különböző beosztás; e két beosztás eltérő munkaköri feladatait két különböző ORFK utasítás, mint munkáltatói szabályzat foglalja össze. Kitért arra is, hogy a következőes bírói gyakorlat alapján a 30 napos feladatellátási időhatárt az eltérő feladat ellátásának szükséges időtartama alapján kell vizsgálni: jelen esetben a peresített időszak nagysága és az eltérő tartalmú szolgálatteljesítési napok száma is meghaladta a 30 napot. Az alperes nem jelölte meg, hogy az ítéleti mérlegelés a Hszt. vagy a 31/2015. (VI. 16.) BM rendelet mely feltételei szerint okszerűtlen. A megítélt összeg a keresetlevél F/4. számú mellékletében szereplő kimutatás szerint ellátott feladatokhoz képest nem eltúlzott.

A Fővárosi Ítéltábla döntése és annak jogi indokai

[8] Az alperes fellebbezése – az alábbiak szerint – megalapozatlan.

[9] A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú ítéletet a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 108. § (1) bekezdésében foglaltak alapján a fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem keretei között bírálta felül. Megállapította, hogy az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást az alperes fellebbezésében nem vitatta, ezáltal – a fellebbezés keretei között – a másodfokú bíróságnak abban az anyagi jogkérdésben kellett állást foglalnia, hogy az elsőfokú bíróság a releváns jogszabályi rendelkezések felhívásával, indokai részletes kifejtésével jogszerű döntést hozott-e. A másodfokú bíróság a felülbírálat során arra a jogi álláspontra jutott, hogy az elsőfokú bíróság ítélete megfelel az irányadó jogszabályoknak, döntésével és annak indokaival a másodfokú bíróság is egyetértett. A fellebbezésben előadottakra tekintettel az alábbiakat emeli ki.

[10] Az alperes nem vitatta, hogy a felperes körzeti megbízotti működési körzetén kívül járőrfeladatokat rendszeresen ellátott, azonban – álláspontja szerint – ezeknek a feladatoknak a teljesítése nem a Hszt. 71. § (1) bekezdés c) pontja szerint a szolgálati beosztáshoz nem tartozó feladatkör, nem többletfeladat, ezért megbízási díj a felperes részére nem jár. Álláspontja szerint a járőrfeladatok ellátása a KMB szabályzat 37. pontjánál fogva a felperes munkaköréhez tartozott.

[11] A Hszt. 71. § (1) bekezdésének c) pontja szerint a hivatásos állomány arra alkalmas tagja átmenetileg megbízható a szolgálati beosztásához nem tartozó feladatkör ellátásával többletfeladatként. Erre figyelemmel az alperes jogszerűen megbízhatta (utasíthatta) a felperest olyan feladatok elvégzésével, amelyek a képzettségéhez,

végzettségéhez, szakmai tapasztalatához kapcsolódtak. Az alperesnek az a joga azonban, hogy a felperest a körzeti megbízott beosztásához tartozó feladatok mellett más feladatok elvégzésére utasíthatja, nem sértheti a felperes kinevezése szerinti beosztását, továbbá az utasítás teljesítése esetén az érintett díjazásra (ellenszolgáltatásra) való jogosultságát. Ha a felperes a megbízást az eredeti szolgálati beosztásának ellátása mellett végzi, Hszt. 71. § (5) bekezdése alapján a többlétszolgálatért díjazásra jogosult.

[12] Az állománytáblában rendszeresített beosztásokhoz tartozó feladatokat a munkáltató a munkaköri leírásban egyoldalú utasításával rögzítheti, azonban a munkaköri feladatok meghatározása nem lehet önkényes. A munkáltató az állománytáblában rendszeresített beosztás keretein belül határozhatja meg azokat a ténylegesen ellátandó feladatokat, melyeket a hivatásos állomány tagja jogosult és köteles ellátni: ez a felperes esetében a körzeti megbízotti beosztás volt. A következőkes ítélezési gyakorlat szerint a munkakör kiterjesztő értelmezésére nincs lehetőség, így ezen elvi alapról eredően jogellenes az olyan gyakorlat, amikor a munkáltató a munkakör részének tekinti egy másik munkakör feladatainak ellátását (Kf.VII.39.247/2020/4., Kf.VII.39.389/2021/4.).

[13] A Kúria korábbi határozataiban (Kfv.VII.37.642/2020/5., Kf.VII.39.525/2021/3.) kimondta, hogy a Hszt. 71. § (1) bekezdésének c) pontjában meghatározott kritériumok konjunktívak, ebből következően a felperest akkor illetheti meg a megbízási díj, ha nem a kinevezés szerinti beosztásához tartozó feladatkört lát el, többletfeladatként. Ezzel összefüggésben nem azon van a hangsúly, hogy a többletfeladat okozott-e többletterhelést, hanem azon, hogy a feladat a kinevezés szerinti beosztáshoz tartozónak tekinthető-e. Amennyiben nem tartozik az adott szolgálati beosztáshoz a rendszeresen végzett további tevékenység, az többletfeladatként értékelendő. A Kúria következőkes gyakorlata szerint a munkáltató utasítása alapján a hivatásos állomány tagja ugyan esetenként köteles ellátni a beosztása szerinti tevékenységhez nem tartozó feladatokat, ugyanakkor az ilyen jellegű feladat tartós ellátása nem maradhat ellentételezés nélkül (Mfv.II.10.304/2017/15., Kf.VII.39.525/2021/3.).

[14] A felperes által végzett járőrszolgálati és egyéb feladatok, mint a munkáltató egyoldalú utasítása alapján végzett feladatok nem tartoztak a felperes kinevezés szerinti beosztásához. Az alperes helytelenül hivatkozott arra, hogy a KMB szabályzat 37. pontja alapján járőrszolgálati feladatokra beosztható. Az ítéltábla az elsőfokú bíróság által figyelme vett jogszabályi rendelkezések és egyéb normák (KMB szabályzat, Járőr szabályzat) alapján a körzeti megbízott és a járőr beosztás elhatárolása és különbözősége körében tett megállapításokkal egyetértett, azok megismétlése szükségtelen. A fellebbezésben felhívott Szolgálati szabályzat is különbséget tesz a körzeti megbízotti, illetve a járőri beosztással együtt járó feladatok között. Az elsőfokú bíróság ítéletében helytállóan rögzítette azt is, hogy a felperes a járőrfeladatokat a körzeti megbízott működési körén kívül nem eseti, hanem folyamatosan, rendszeresen látott el. A Kúria a Kf.VII.45.184/2021/4. számú ítéletében már rámutatott, ha a hivatásos állomány szolgálati viszonyban álló tagja (a körzeti megbízott) hosszabb időszakon át rendszerszintűen a beosztásához nem tartozó feladatkört ellátja, a járőrfeladatokat a körzeti megbízott működési és csoportműködési körén kívül nem eseti, hanem napi rendszerességgel végzi, az többlétszolgálatnak minősül és annak ellentételezésére jogosult.

[15] Az alperes a fellebbezésében megalapozatlanul hivatkozott a Hszt. 71. § (6) bekezdésének sérelmére is. Az abban meghatározott szabály arra az esetre vonatkozik, ha a megbízást a hivatásos állomány tagja harminc napon túl is ellátja, és azt írja elő, hogy ilyenkor a díjazás a megbízás első napjától, visszamenőlegesen jár. Nem tartalmaz ugyanakkor arra vonatkozó feltételt, hogy a megbízási díj csak többletfeladat „egybefüggő” harminc napos időtartamon keresztül történő teljesítése esetén illeti meg a hivatásos állomány tagját (Kf.III.39.019/2021/5.).

[16] Az irányadó ítélkezési gyakorlat szerint a munkáltató mérlegelési jogkörébe tartozó kérdés, hogy az eredeti munkakör mellett ellátott többletfeladatokra tekintettel a megbízási díjat milyen mértékben határozza meg (Kf.VII.37.780/2020/5.). Az alperes nem állapított meg és nem fizetett megbízási díjat a felperesnek, ezért a megbízási díjat a bíróság mérlegelési jogkörében határozhatta meg. Az elsőfokú bíróság a rendvédelmi illetményalap 75 %-ában történő meghatározással a megbízási díj mértékére vonatkozó jogszabályi rendelkezéseket nem sértette meg, a mérlegelés törvényben biztosított kereteit nem lépte túl, figyelembe vette a többletfeladatoknak a napi szolgálati feladatokhoz arányosított, a megbízás időtartamára átlagolt mennyiségét, mértékét. Amennyiben az alperes az elsőfokú bíróság ítéleti mérlegelését nem tartotta megfelelőnek, fellebbezésében – a mérlegelés jogszerűségéhez – be kellett volna mutatnia, hogy az ítélet ezen álláspontja (az összecszerúségi meghatározás), milyen érvek alapján minősül jogszerűtlennek. Azt kellett volna kimunkálnia, hogy az elsőfokú bíróság hol vétett mérlegelési hibát, melyek azok az elemek, körülmények, amelyeket nem vett figyelembe és amelyek az értékelt körülmények figyelembevételével más összecszerúségi eredményre vezettek volna. Az alperes azonban az általános vitatás mellett külön jogszabálysértést nem jelölt meg, a megbízási díj összecszerúsége tekintetében pusztán a megbízási díj mértékének mérséklését kérte. Ezzel szemben a felperes alappal hivatkozott az F/4. számú kimutatásban foglalt adatokra. A másodfokú bíróság ezért megsértett jogszabályi rendelkezés nélkül maradt, amikor az ítélet összecszerúségi indokainak helyességét vizsgálta. Ennek perjogi szempontból való jelentőségét pedig az adja, hogy a másodfokú eljárás során a bíróság eljárásának keretét a fellebbezésben foglaltak – a megsértett jogszabályi rendelkezések – adják. A jogsértés tényének alperes általi kategorikus, általános tartalmú állítása az elsőfokú bíróság ítéletét (mérlegelését) jogszerűtlenné nem tehetette (Kf.VII.39.549/2021/4.). Mindezekre figyelemmel az alperes az összecszerúség körében tévesen hivatkozott a Hszt. 71. § (5) bekezdésének sérelmére.

[17] Mindezekre figyelemmel a Fővárosi Ítéltábla a Kp. 109. § (1) bekezdése alkalmazásával az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

[18] A pervesztes alperes a Kp. 35. §-a alapján alkalmazandó, polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 83. § (1) bekezdése és 102. § (1) bekezdése, valamint a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 4. § (1) bekezdés a) pontja, 3. § (5) bekezdése alapján köteles a fellebbezéssel érintett pertárgyértékhez (985.575 forint) igazodó és a jogi képviselő

által kifejtett érdemi munkával arányosan számított, a pernyertes felperest megillető másodfokú perköltség megfizetésére.

[19] Az alperes az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 5. § (1) bekezdés c) pontja alapján személyes illetékmentes, ezért a fellebbezési eljárási illetéket a Kp. 35. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó Pp. 96. § (1) bekezdés b) pontjára és a Pp. 102. § (6) bekezdésére figyelemmel az állam viseli.

[20] Az ítéltábla a fellebbezést a Kp. 99. § (3) bekezdése alapján alkalmazandó Kp. 77. §-a alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

[21] Az ítélet elleni fellebbezés lehetőségét a Kp. 99. § (1) bekezdésében foglalt rendelkezés zárja ki.

Záró rész

Budapest, 2022. december 7.

dr. Szőke Mária s.k.	dr. Bendli Attila József s.k.	dr. Németh Andrea s.k.
a tanács elnöke	előadó bíró	bíró